

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om Ydelse af Brændsel til Aldersrentenydere i Vinteren 1926—27.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 207).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Holger Larsen: Vi staar nu overfor tredie Behandling af Brændselsloven. Der vilde i og for sig ikke være noget ekstraordinært ved denne Behandling, hvis man fra de forskellige Partiers Side havde indtaget samme Stilling, som man har indtaget, siden Aldersrenteloven blev vedtaget — saa vilde en saadan Trediebehandling have formet sig paa den Maade, at samtlige Partier havde stemt for Brændselsloven. Nu er det imidlertid saaledes, at saavel det konservative Folkeparti som Venstre allerede ved første Behandling kategorisk erklærede, at de ikke vilde være med til at vedtage Brændselsloven i Aar. Derved bliver dette Øjeblik til et historisk Øjeblik. Det er i Virkeligheden saaledes, at siden 1891 har man saavel i Stat som i Kommuner søgt at løse Opgaven med Hensyn til de gamle. Der har aldrig været Tale om Forringelser. I dette lange Aaremaal har der bestandig, naar der har været Tale om de gamle, kun været Tale om Forbedringer af de gamles Kaar. Under den gamle Alderdomsunderstøttelseslov løstes Spørgsmaalet dels ad politisk Vej — jeg tænker her paa, at man stadig foretog Ændringer med Hensyn til Mildnelse af Betingelserne i den gamle Alderdomsunderstøttelseslov —, dels og navnlig ad praktisk Vej, ad kommunal Vej, fordi den gamle Lov gav Kommunerne saa frit Spillerum med Hensyn til Understøttelsernes Størrelse. Derfor maa vi erkende, at det i de allerfleste Kommuner under den gamle Alderdomsunderstøttelseslov gik godt, men naturligvis var der enkelte Kommuner, som saa mere smaaligt paa Spørgsmaalet, og dette foraarsagede selvfølgelig, at der kom visse Forskelligartetheder ind i Understøttelserne: i nogle Kommuner laa Understøttelsen højt oppe, i andre noget lavere nede. Hertil kom, at den Hjælp, der blev ydet efter den gamle Alderdomsunderstøttelseslov, trods alt havde et Almissepræg. Det var saaledes, at naar de gamle mødte frem, skulde de staa og bede

om Understøttelse; de vidste paa Forhaand ikke, hvor meget de kunde faa, eller om de overhovedet kunde faa noget. Der var altsaa et vist Usikkerhedsmoment i den gamle Alderdomsunderstøttelseslov.

Da vi fik den nye Aldersrentelov, afbødtes disse Skavanker. Denne Lov skabte mere Lighed med Hensyn til Understøttelserne, og den tog Almissepræget væk. Ligheden skabtes dog kun ved, at man nivellerede nedad i de gode Kommuner: man satte Understøttelsen ned der, hvor man havde været særlig human, og derved opnaaede man at skabe en vis Lighed. Det kunde for de gamle i saadanne Kommuner, hvor de havde haft det godt, dreje sig om en 300—400 Kr., som de fik mindre i Understøttelse om Aaret. Ganske vist tog man ikke denne Understøttelse bort straks, men den blev gjort faldende, den saakaldte Forskelshjælp. Derfor er de gamle hvert Aar 1. April blevet trukket af i Understøttelsen. Indtil nu har de bevaret den sidste Del, men næste Aar falder den sidste Rest bort. Det var det Offer, man maatte bringe — med „man“ forstaar jeg os, som gerne vilde gøre det saa godt for de gamle som vel muligt, og ogsaa de gamle, som maatte undvære noget — for at redde de nye Principper i den nye Aldersrentelov. Dette kunde imidlertid være undgaaet, om man allerede den Gang havde fulgt Socialdemokraterne, men saavel Venstre som Konservative var ikke at formaa til at gaa saa vidt.

Man kan altsaa nu sige, at Aldersrenteloven har Principperne i Orden, men det skorter paa det allervigtigste: selve Hjælpens Størrelse. Navnlig var det uheldigt at man, da man gennemførte Aldersrenteloven, tog et nyt Lag af Befolkningen ind under denne Lov og derved foranledigede, at Udstrækningen af Hjælpen blev større, det vil sige, at man maatte gaa over til at tage fra de fattigste og give til de mindre fattige, man maatte hjælpe Folk, som ejede nogen Kapital, som havde en ret stor Indtægt, og det kom til at gaa ud over dem, der slet intet havde.

Der har derfor lige siden Aldersrentelovens Gennemførelse været sat et Arbejde ind paa at afbøde de uheldigste Virkninger af den. Dette Arbejde resulterede bl. a. i, at man vedtog Brændselsloven allerede det første Aar. Den har været vedtaget saavel i dette Ting som i det andet høje Ting i alle Aarene, siden vi gennemførte Aldersrenteloven. Den var et af de Midler, som man var nødt til at gaa til. Et andet Middel for at bøde paa Aldersrentelovens lavere Takster